

Raadsvoorstel

Opsteller

Dam, Carolien van

Vergadering van

14 november 2023

Kenmerk

Z/23/057875 / D/23/124977

Portefeuillehouder

Bas Lont

Portefeuille

Archeologie en monumentenbeleid

Onderwerp

Agenda Erfgoed 2023 - 2030

Inleiding

De beleidsnotitie 'Het monument nader gewaardeerd' is vastgesteld in 2008. Inmiddels zijn de opgaven waar erfgoed een rol bij speelt enorm veranderd.

Het wordt tijd om helderheid te verschaffen wat de opgave is op het gebied van erfgoed. Dit werd nog eens duidelijk bij de uitreiking van de 'Wegwijzer van de toekomst' van het Steunpunt Archeologie en Monumenten Utrecht (STAMU). In deze rapportages wordt aangegeven dat er te weinig aandacht is voor Erfgoed in de gemeente Oudewater.

Het Hoofdlijnenakkoord (2022 – 2026) begint al met de zin: Oudewater is een unieke gemeente. Wereldberoemd als oudste stad in het Groene Hart met haar historische binnenstad en uitgestrekte buitengebied. Erfgoed komt niet direct als opgave voor, maar wel indirect.

De Erfgoedverordening Oudewater 2023 is door de gemeenteraad op 28 september als toetsingskader vastgesteld. De Agenda Erfgoed is een werkplan, geen beleidskader of toetsingskader.

Met de Agenda Erfgoed geven we aan wat de kaders en ambities en wie de partners zijn bij het beheren en uitdragen van ons erfgoed. Dit helpt externe en interne belanghebbenden en geeft duidelijkheid. Ook de inzet van financiële middelen wordt daarmee inzichtelijk.

In de Agenda Erfgoed is opgenomen welke verplichtingen er zijn vanwege de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024.

De raad besluit

De Agenda Erfgoed 2023-2030 vast te stellen.

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving

Artikel 108 lid 1 en artikel 147 lid 2 Gemeentewet.

Beoogd effect

Alles begint met een goede inventarisatie van monumentale waarden (gebouwen, gebieden, verhalen, tradities etc.). Deze inventarisaties dienen als basis bij afwegingen op ruimtelijk gebied, maar ook in het kader van recreatie en toerisme. De inventarisaties dienen voor keuzes in behoud, beheer en uitdragen van ons erfgoed.

Argumenten

1.1 Er is een nieuwe visie op het werken aan erfgoed nodig.

De beleidsnotitie 'Het monument nader gewaardeerd' dateert uit 2008. Het is hoogtijd om vast te leggen waar we als gemeente qua erfgoed aan werken. Erfgoed de basis is om keuzes te maken voor de ruimtelijke toekomst (landbouwtransitie, energietransitie, bouwopgaven), en tevens van belang voor de identiteit, trots, beleving en zingeving van bewoners, bezoekers, bedrijven. Niet voor niets is 'Historisch Oudewater' één van de drie kernwaarden van de Magie van Oudewater.

1.2. Erfgoed speelt een belangrijke rol in het maken van ruimtelijke keuzes.

Erfgoedbeleid is geen stomp zetten over het cultureel erfgoed, maar het verleden gebruiken bij vraagstukken voor de toekomst. Erfgoed is van belang in de ruimtelijke kwaliteit die de omgevingsvisie nastreeft. Diverse beleidsterreinen hebben een nauwe relatie met erfgoed (Recreatie & Toerisme, Cultuur, Binnenstad).

1.3. Gemeentelijke monumenten zijn tastbare vertegenwoordigers van de plaatselijke ontwikkelingsgeschiedenis.

Gemeentelijke monumenten bepalen in belangrijke mate de identiteit van de plek of het gebied. Ook in de kennis en waardering van erfgoed is sprake van voortschrijdend inzicht. Bij de inventarisaties voor de Cultuur Historische Waardenkaart bleek dat er 30 objecten zijn die een plek verdienen op de Oudewaterse gemeentelijke monumentenlijst. De lijst moet een goed beeld geven qua tijdsvakken en functies. Ook jongere monumenten verdienen een plek op de lijst. Het is belangrijk de lijst te actualiseren en wellicht ook panden af te voeren. In twee jaar tijd is dit mogelijk met wat extra uren.

Kanttelingen

Het liefst zouden we een subsidieregeling voor instandhouding van gemeentelijke monumenten willen maken. Gelet op de meerjarige financiële mogelijkheden zien we hiervan af.

Financiën

In hoofdstuk 3 van de Agenda Erfgoed worden diverse acties benoemd. In de begroting 2024 is een klein werkbudget van € 2.000,- structureel opgenomen om kleine acties te kunnen realiseren zoals de aanschaf van monumentenschildjes, het organiseren van een bijeenkomst over verduurzamen monumenten etc. Tevens is voor 2024 en 2025 een bedrag van € 25.000,- opgenomen om de gemeentelijke monumentenlijst te actualiseren.

Uitvoering

Uitvoering geven aan Agenda Erfgoed

Communicatie

Raadsbesluit terugkoppelen aan participanten (Stichting Hugo Kotestein)
Uitvoeringsagenda via mail op te vragen.

Samenhang met eerdere besluitvorming

Bijlagen

D/23/124983 Agenda Erfgoed 2023 - 2030

D/23/125448 Raadsbesluit
